

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesółowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiadz. Władysław Wesółowski, Nowe.

Nr. 40.

Nowe, sobota 7-go października 1933 r.

Rok X.

Srebrne gody małżeńskie.

Małżonkowie Siegowie z Nowego, ul. Kolejowa, obchodzą dziś w sobotę 25-cio lecie szczęśliwego współżycia małżeńskiego. Jerzy Sieg, jako mistrz stolarski, jest szerszemu społeczeństwu dobrze znany, a jako radny miasta bezinteresownie pracuje dla dobra ogółu.

Jubilatom „Szczęść Boże!”

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej.

S. M. P. to ruch skierowany ku zwalczaniu egoizmu i niedoświadczenia, ku zaprawianiu młodzieży do służby obywatelskiej zapomocą rozwoju tężyzny fizycznej, szczególnie kształcenia charakteru i pogłębienia uczuć narodowych. S. M. P. to ruch odrodzenia, oparty na przecednej idei chrześcijańskiej i narodowej, to ruch, który porusza umysły w kierunku dobrym, a to poruszenie przekształca się w prąd uczuciowy i rozumowy, który rodzi czyn.

S. M. P. płynie z wewnątrz, z serca i duszy, z pragnienia radości, pogody, słońca i energii zrozumienia Boga i Ojczyzny, to iskra, tworząca wolę do życia dobrego, prawego, ofiarnego i dzielnego.

Czego chcemy od naszej pracy?

Chcemy przez silną pracę nad sobą zbliżyć się do ideału naszego hasła, aby stając się lepszymi, móc osiągnąć wszelkie zamierzenia, chcemy przez braterstwo nasze wzmocnić się między obywatelami, chcemy z naszych młodszych braci zrobić obywateli czynnych i szczęśliwych, zdrowych fizycznie i moralnie, prawdziwych chrześcijan w życiu codziennym, chcemy pobudzić obywateli do wzmocnionej pracy dla Boga i Ojczyzny.

Teraz Druhowie podajmy sobie ręce i razem szukajmy tych, którzy właściwy trop zgubili, szukajmy wytrwale, a odpowiedź znajdziemy w S. M. P. i w sobie.

GOTÓW!

W sprawie nowych obciążeń podatkowych.

Ministerstwo skarbu nadesłało samorządowi gospodarczemu do zaopiniowania projekty rozporządzeń Prezydenta R. P. o państwowym podatku od uboju oraz o poborze 10 proc. dodatku do podatku gruntowego i przemysłowego.

Opinując powyższe dwa projekty rozporządzeń Izba Przemysłowo-Handlowa wyraziła pogląd, iż chwila obecna nie jest odpowiednia dla wprowadzenia nowych obciążeń podatkowych, zarazem jednak z uwagi na wyższą konieczność państwową wypowiedziała się za ich ustawowem zrealizowaniem.

Jednocześnie Izba Przemysłowo-Handlowa dała wyraz opinii, iż dodatek do państwowego podatku przemysłowego winien być pobierany również od przedsiębiorstw VI kategorii świadectw przemysłowych, stanowiących znaczną grupę płatników podatku przemysłowego, która powinna być pociągnięta do płacenia omawianego podatku na równi z płatnikami wyższych kategorii. W związku z tem, zdaniem Izby nasuwa się możliwość obniżenia projektowanego podatku do podatku przemysłowego i złagodzenia nowego obciążenia, co stanowi ważny moment zwłaszcza jeżeli chodzi o pobór tego dodatku w czwartym kwartale r. b. t. j. przed obniżeniem stopy podatku od obrotu.

Kupiectwo wobec ordynacji podatkowej.

W związku z projektem ordynacji podatkowej organizacje kupieckie czynią starania w kierunku oparcia wymiaru podatków na zasadzie pełnej jawności akt wymiarowych w stosunku do płatnika i zapewnienia płatnikom współdziałania w postępowaniu wymiarowem zarówno w I-iej jak i II-iej instancji, oraz prawa osobistej obrony na komisjach odwoławczych.

Dalszy postulat dotyczy ograniczenia obowiązku informacyjnego ze strony podatników i znacznego ograniczenia, uprawnień władzy wymiarowej w swobodnej ocenie stosunków miarodajnych dla wymiaru podatków oraz włożenia na władzę wymiarową obowiązku faktycznego i prawnego uzasadnienia wymiaru.

Nowe ustawy gospodarcze.

POSTĘPOWANIE UGODOWE I UPADŁOŚCIOWE. URZĘDY ROZJEMCZE DLA SPRAW WIERZYTELNOŚCI PRZEMYSŁU I HANDLU.

Jak się dowiadujemy, prace rządu zmierzające do oddłużenia przemysłu i handlu postępują naprzód. Według przygotowywanych projektów, postępowanie układowo-zapobiegawcze będzie mogło być wdrożone bez uprzedniego uzyskania odraczenia wypłat przez dłużnika. Jednocześnie okres tego postępowania zostałby skrócony do 4 a najwyżej 6 miesięcy. Postępowanie układowe może być wdrożone dopiero z upływem 3 miesięcy po odzyskaniu odroczenia wypłat, stadium zaś odroczenia wypłat trwać może do 9 miesięcy, przyczem okres ten nader często służył niesummiennemu dłużnikowi do ukrywania faktycznej niewypłacalności. Opracowany projekt ustawy w zakresie postępowania układowo-zapobiegawczego przewiduje m. in. ustalenie maksymalnego wynagrodzenia nadzorczy sądowego, zapewnienie wierzycielowi prawa egzekwowania swych pretensy automatycznie z chwilą zawarcia układu oraz wyeliminowania z pod skutków układu należności drobnych wierzycieli. Jak słychać, przy zawieraniu układu będzie istniała możliwość uregulowania należności w ratach w ciągu kilku lat.

Drugi projekt dotyczy postępowania upadłościowego i przewiduje uchylenie t. zw. okresu kuratorskiego. Po wygaśnięciu tego okresu następowalby dopiero okres syndyka tymczasowego. Przewidywane też jest skrócenie stadium przygotowawczego upadłości i t. d. Zmiany w obu tych procedurach, mające na celu przyśpieszenie i potaniecie procedury układowo-zapobiegawczej, winny ułatwić zdrowe procesy układowe w przemyśle i handlu, z drugiej zaś strony doprowadzić do szybkiej likwidacji zadłużonych nadmiernie warsztatów, nie mających widoków egzystencji.

Przewidywane też jest powstanie specjalnych urzędów rozjemczych dla spraw wierzytelności przemysłu i handlu, na wzór urzędów istniejących w rolnictwie. Urzędy te będą uprawnione do redukcji długu i odroczenia go, ewentualnie do rozłożenia długu na raty.

W związku z powyższem, organizacje kupieckie czynią usilne starania, zmierzające do ogłoszenia w najbliższym czasie dekretów Prezydenta, zmierzających do oddłużenia kupiectwa w drodze ułatwienia mu spłaty stale prolongowanych długów finansowych przy równoczesnym obniżeniu odsetek.

Jednocześnie organizacje kupieckie domagają się, ażeby Bank Akceptacyjny działalnością swoją obejmował też należności kupieckie, gdyż kredyt towarowy jest dla rolnika podstawową formą kredytu i powinien przez należyłą opiekę być i w przyszłości zachowany.

W sprawie ochrony domów przed licytacją.

Wobec sytuacji, w jakiej znajdują się właściciele nieruchomości w miastach, którym grozi z powodu zalegania z płatnościami rat, należnych towarzystwom kredytowym, zlicytowanie domów, Towarzystwo Kredytowe m. Warszawy wystąpiło z projektem zlikwidowania należności z tytułu zaległych rat za czas do 27 października ub. roku, jak i zaległej raty styczniowej 1933 r.

Zasady tego projektu są następujące: 1. cała zaległość do dnia 29 października ub. roku wraz z karą obliczoną na 1 proc. miesięcznie, podlega odroczeniu i rozłożeniu na lat 5 (10 półroczy), t. j. winna być wpłacona w 1/10 części przy każdej bieżącej racie; 2. rata styczniowa 1933 r. podlega odroczeniu na 1 rok, t. j. winna być wpłacona przy racie bieżącej w 1 części, a przy styczniowej 1934 r. w pozostałej części z ustawową karą; 3. rata bieżąca, t. j. lipcowa 1933 r. wraz z wyżej wspomnianymi częściami zaległości winna być wpłacona nie później niż 30 listopada r. b.; 4. począwszy od dnia 1-go października r. b. należy pobierać od odroczonej i rozłożonych rat karę w stosunku 1/2 proc. miesięcznie i 5, w razie uchylenia wpłaty jakiegokolwiek bądź raty w terminie cała zaległość pozostała wraz z karą w stosunku 1 proc. miesięcznie staje się natychmiast płatną.

W ten sposób rata bieżąca znacznie zredukowana przez zmniejszenie oprocentowania i zwolnienia przez 3 lata wpłacania części na amortyzację, chociaż powiększona przez wpłacanie rozłożonych zaległych rat,

nie przekroczy sumy półrocznej, oprocentowanej na 8 proc., a w wielu wypadkach, nawet będzie mniejsza. Ścisłe wykonanie tego zapewniłoby towarzystwom kredytowym możliwość wywiązania się z zobowiązań wobec posiadaczy listów zastawnych.

SPEŁNIŁES OBOWIĄZEK W STOSUNKU DO PAŃSTWA, MOŻESZ TERAZ POMYSLEĆ O SOBIE.

Całe społeczeństwo polskie, natężone w walce o byt stałe dziś przed nową furtką szczęścia, na której widnieje napis „28-a Polska Państwowa Loteria Klasowa”. Co kryje się za tą furtką dowiedzą się wszyscy, przeczytawszy plan nowej loterii. Jest on niespodzianką dla graczy w kierunku przystosowania gry loteryjnej do współczesnych warunków życia.

A więc przedewszystkiem tempo — 28-a loteria rozegra się w ciągu 4-ch miesięcy, zamiast dawnych 6-ciu. 19 października rozpocznie się ciągnięcie pierwszej klasy, a już 24 stycznia zakończy się ostatni akt — uroczystością kreowania nowego polskiego milionera, a może nawet dwumilionera.

Prócz tego cena losu została obniżona, dzięki skasowaniu jednej klasy, t. j. zreformowaniu loterii z 5-cio klasowej na 4-ro. Czyli obecnie los kosztuje we wszystkich klasach tylko 160 zł zamiast 200, przy możliwości wygrania takiej samej najwyższej wygranej.

Zdawałoby się, że taka obniżka musi wpłynąć na zmniejszenie wygranych. Tymczasem przeciwnie: obecny plan loterii jest lepszy i bardziej atrakcyjny niż poprzedni i w 100 proc. odpowiada intencjom i upodobaniom większości graczy.

Dziś w momencie ciężkich doświadczeń gospodarczych, kiedy cały Naród musiał spełnić swój obowiązek patriotyczny wobec Skarbu Państwa, wielką dźwignią moralną będzie los 28-ej loterii, która posiadaczowi otwiera piękne horyzonty spokojnego życia. Dziś każdy obywatel może i ma prawo sobie powiedzieć: spełniłem obowiązek obywatelski — trzeba pomyśleć o sobie — trzeba otworzyć furtkę szczęścia.

Podatki płatne w październiku.

W miesiącu październiku br. płatne są następujące podatki:

1. Do dnia 15 b. m. płatna jest zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu wrześniu b. r., płatna przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. i przemysłowe od I do V kat., prowadzące prawidłowo księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

2. Do dnia 15 b. m. płatna jest trzecia rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego za rok 1933.

3. Do 31 października b. r. — różnica w podatku dochodowym, wymierzonym za dany rok wraz z podatkiem kryzysowym.

4. Podatek dochodowy od uposażeń, płatny w ciągu 7 dni od chwili potrącenia.

5. Do 15 października płatna jest zaliczka miesięczna za wrzesień od niektórych zajęć zawodowych (notariusze, pisarze hipoteczni, komornicy).

6. Do 31 października b. r. płatny jest nadzwyczajny podatek od niektórych zajęć zawodowych.

Nadto w m. październiku płatne są wszystkie zaległości i należności, rozłożone na raty, z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze, z terminem płatności w tym miesiącu.

SZPITAL DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT.

W Helsingforsie zmarła niedawno pewna stara panna, która aż do ostatniej chwili odrzucała wszelkie propozycje ożenku, jakich nie brakło ze względu na jej ogromny majątek. Posiadała ona w Helsingforsie kilka domów oraz wspaniałą willę. Przy odczytaniu testamentu rodzina jej dowiedziała się z przerażeniem, iż zmarła zapisała cały swój majątek „Towarzystwu Ochrony Zwierząt”, pod warunkiem, że Towarzystwo wybuduje w określonym terminie szpital dla chorych i opuszczonych, bezdomnych psów. W testamencie znajduje się pozatem kodycył, który opiewa, iż w willi zmarłej ma być urządzone przytułek dla zablakanych zwierząt, jak to: psów, kotów, gołębi, różnych ptaków przelotnych i t. d. Towarzystwo ochrony zwierząt przyjęło, rzecz prosta, testamentary zapis z miłą chęcią, krewni zaś nieboszczeni z oburzeniem, któremu dali wyraz, występując do sądu o obalenie testamentu, wydziedziczającego ich zupełnie z wielkiego majątku. Sąd będzie miał niełatwe zadanie do rozstrzygnięcia.

Nowa taryfa i ustawa celna.

Z dniem 11 października r. b. wchodzi w życie nowa taryfa celna, która, mając bardzo rozbudowany system ulg celnych, uwzględniający potrzeby produkcji krajowej w zakresie niezbędnych surowców i półfabrykatów, pociągnie za sobą daleko idące zmiany i innowacje, zarówno na rynku wewnętrznym, jak i w zakresie kształtowania się naszych stosunków handlowych z zagranicą. Nowa taryfa wprowadza na szereg artykułów o charakterze luksusowym lub półluksusowym i naogół na liczne artykuły nie pierwszej potrzeby cło znacznie wyższe, nieraz kilkakrotnie wyższe od cła dotychczas obowiązującego.

Wraz z wejściem w życie nowej taryfy celnej nastąpi obniżenie opłat manipulacyjnych i obowiązywać będzie rozporządzenie wykonawcze o ulgach celnych na czas przejściowy przy przywozie szeregu artykułów przemysłowych z zagranicy. W odniesieniu do niektórych grup towarów przedłużone będą obowiązujące dotychczas stawki celne. Rozporządzenie to ma ułatwić czynnikom miarodajnym przeprowadzenie rokowań handlowych, z państwami zainteresowanymi w przywozie swych wyrobów do Polski. Dotyczy to przede wszystkim Francji, gdzie toczą się już od kilku tygodni pertraktacje, mające na celu zawarcie traktatu handlowego na miejsce obowiązujących obecnie umów konwencyjnych. Rozpoczęte też zostały rokowania handlowe ze Szwajcarią, które mają na celu ułatwienie całokształtu spraw kontyngentowych i celnych w handlu polsko-szwajcarskim. Przerwane chwilowo rokowania handlowe z Czechosłowacją mają być wznowione już w najbliższych dniach. Jak słychać, listy zniżek celnych w traktatach z Czechosłowacją i Francją ulegną redukcji a to wobec wybitnie skurezonych naszych możliwości wywozowych na te rynki i słabych widoków uzyskania większych ustępstw od wspomnianych państw.

Szczególne doniosła dla Polski jest sprawa uregulowania stosunków handlowych z Anglią, która stanowi najpoważniejszy rynek zbytu dla naszych bekonów, szynków i innych produktów żywnościowych. Obowiązująca dotychczas umowa handlowa z W. Brytanią opiera się tylko na klauzuli największego uprzywilejowania i zawarta była w r. 1923, w którym to okresie Anglia holdowała zasadom liberalnej polityki handlowej. Od tego czasu stosunki gruntownie się zmieniły i do tej zmienionej sytuacji musi się przystosować płaszczyzna rokowań, które zostaną podjęte w połowie października r. b. Rokowania mają być zakończone zawarciem traktatu o charakterze wybitnie taryfowym i dostosowanym do nowych norm celnych.

Przygotowane są też obecnie rozporządzenia wykonawcze o zakazach przywozu, o zniżkach celnych traktatów i umów niewypowiedzianych lub nowozawartych, o postępowaniu celnym i t. d., które mają być ogłoszone dnia 11 października, czyli w dzień wejścia w życie nowej taryfy celnej. W związku z nowelizacją rozporządzenia o zakazach przywozu nastąpi komasacja list i stworzone zostaną podstawy prawne dla stosowanego od pewnego czasu systemu kompensacyjnego.

Łącznie z nową taryfą celną zostanie ogłoszone nowe, dostosowane do warunków polskich, prawo celne. Nowa ustawa celna ma na celu unifikację dotychczas obowiązującego ustawodawstwa celnego, różnego dla każdego z byłych zaborów. Dotychczas niejednokrotnie przepisy wykonawcze wydane przez ministra skarbu należało zmieniać wskutek wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który uchylał decyzje władz celnych, wydane na podstawie tych przepisów wskutek ich niezgodności z przepisami jednego z ustawodawstw dzielnicowych. W ten sposób różnorodność ustawodawstwa celnego sprawiała wiele trudności zarówno władzom celnym i ministerstwu skarbu jak i sferom zainteresowanym.

Wśród przepisów, stanowiących nowość w naszym ustawodawstwie celnym są postanowienia, które przyniosą korzyść życiu gospodarczemu i ułatwią procedurę celną zarówno władzom jak i zainteresowanym. Do takich należy

zaliczyć przede wszystkim przepis o wstępnej rewizji celnej. Nowa ustawa celna przewiduje też, że zakazy przywozu i wywozu wydawane będą w razie potrzeby przez radę ministrów (pomijając towary, będące przedmiotem monopolu państwowych, gdzie odnośne uprawnienie przysługiwać ma ministrowi skarbu). Termin wejścia w życie nowej ustawy celnej przewidziany jest dopiero za rok, w ciągu którego mają być w całości przepracowane i łącznie ogłoszone wszystkie rozporządzenia wykonawcze.

Nowa ustawa celna ma charakter wybitnie ramowy, przy czym przewidziane są pełnomocnictwa dla ministerstwa skarbu w szeregu kwestyj istotnych, które właściwie powinny być dokładnie ustalone już w tekście ustawy. Dla złagodzenia tego stanu rzeczy przepisy wykonawcze zmierzają być do jaknajdalej idącego sprecyzowania i unikania dowolności. Przewidziany jest możliwie ścisły podział kompetencyj ze szczególnem uprzywilejowaniem pierwszej instancji czyli urzędów celnych. Ponadto ma nastąpić odciążenie drugich instancji, czyli dyrekcji cel od czynności pomocniczych i wzmocnienie ich funkcji kontrolnych przy jednoczesnym powiększeniu ich liczby oraz ograniczeniu pewnych innych kompetencyj na rzecz urzędów celnych i ministerstwa skarbu.

W ten sposób nowa ustawa i taryfa celna staną się bardzo ważnym instrumentem dla naszej polityki gospodarczej, która w zakresie naszego handlu zagranicznego ma do spełnienia doniosłe zadania.

P. N.

Sen zimowy zwierząt.

Wszystkie towary żywe są mniej lub więcej przystosowane do otoczenia i warunków, w których żyją. Wielką rolę odgrywa między innymi przystosowanie do pór roku, które sprawia, że zwierzęta, skazane przez nadchodzącą zimę na brak pożywienia, przenoszą się do okolic cieplejszych. Nie przedstawia to większej trudności dla ptaków i ryb. Trudniej byłoby odbywać tę wędrówkę ssakom. Stąd też z nich, które nie mogłyby żywić się w zimie, a których natura nie wyposażyla w instynkt robienia zapasów, zapadają w sen zimowy. Jedne jak świstak, nietoperz, susel przespiają bez przerwy cztery do 5 miesięcy zimowych, inne zaś jak chomik, borsuk mają sen przerywany.

Sen zimowy zwierzęcia poprzedza obniżenie temperatury jego ciała. Gdy ciepota spadnie do 15 włącznie 10 stop. C., wówczas zwierzę zapada w sen. W śnie ciepota obniża się w dalszym ciągu aż do granicy 3 włącznie 2 stop. C. Poniżej 2 stop. C. ciepota ciała zwierzęcia nie spada nawet wówczas, gdy temperatura otoczenia jest znacznie niższa. Jesliby groziła taka ewentualność, np. w okresie wielkich mrozów, wówczas zwierzę budzi się, co powoduje szybki wzrost temperatury.

W czasie zimowego snu zwierzęta nie przyjmują pokarmów, za wyjątkiem tych, które mają sen przerywany. Serce ich kurczy się raz na kilka minut, a liczba oddechów zmniejsza się do kilku na minutę, przy czym oddechy te są bardzo słabe. Czucie u śpiącego zwierzęcia prawie zupełnie zniszczone, również inne zmysły są nieczynne. Sen zimowy jest więc stanem życia utajonego. Ciekawie zachowuje się waga. U większości zwierząt opada ona wolno. Zauważono jednak, że niektóre zwierzęta nie tylko nie chudną w czasie snu zimowego, lecz nawet wykazują nieznaczny przyrost wagi. Tłumaczy się to tem, że zwierzę oddychając w czasie snu, wiąże tlen z powietrzem i tylko część jego wydala w postaci bezwodnika węglowego, resztę zatrzymuje w organizmie. Ten właśnie zatrzymany tlen powoduje wzrost wagi śpiącego zwierzęcia.

Na opędzenie najpotrzebniejszych potrzeb życiowych organizmu zużywa śpiące zwierzę przede wszystkim nagromadzony w lecie tłuszcz, którego spotrzebuje ilości minimalne, gdyż przemiana materji ograniczona zostaje do 1 proc. W śnie zimowym ustaje również podział komórek, czyli zwierzę nie rośnie, ani nie odnawia tkanek. Istnieje pod tym względem jeden ciekawy wyjątek. Jeśli zwierzę pogrążone we śnie zostanie zranione, rana goi się normalnie, gdyż okoliczne komórki odzyskują zdolność mnożenia się.

Przyrodnicy oddawna śledzili za bezpośrednią przyczyną zapadania w sen zimowy. Badania te nie zostały uwieńczone do dziś dnia pomyslnym skutkiem. To też jedni twierdzą, że sen zimowy zależy od osłabienia działalności tarczycy, inni, że wywołuje go nadmierne nagromadzenie bezwodnika węglowego we krwi, spotykane u zwierząt zapadających w sen zimowy. Przypisuje się również sprowadzanie snu zimowego do oddziaływania odrębnego gruczołu snu zimowego, leżącego u zwierząt w pobliżu grasicy. Gruczoł ten rozrasta się u zwierząt na schyłku jesieni.

OGŁASZAJCIE W GAZECIE NOWSKIEJ.

Jedyna świątynia Buddy w Europie.

W Belgradzie znajduje się jedyna w Europie świątynia Buddy, założona tam i utrzymywana przez kolonję Kalmuków. Świątynia, niewielka w wymiarach, mieści się wśród kolonji kalmuckiej. Obsługują ją trzej wyżsi kapłani buddyjscy, którzy odprawiają modły częściowo w języku kalmuckim, częściowo w tybetańskim.

Ołtarz Buddy z dwoma jego posągami mieści się w głębi świątyni. Ołtarz w formie ściętej piramidy, osłonięty zasłoną z materji w trzech kolorach, żółtym, czerwonym i niebieskim, posiada wystawkę niższą, na której stoją małe miseczki, kieliszki różnej wielkości z ofiarami wiernych. Ofiary te składają się, stosownie do zamożności ofiarodawców, z kilku ziarenek zboża, z wody zaprawionej szafranem, z kawałka chleba, ze skrzydełka kury pieczonej, z pieczeni czy czegoś innego.

W dniu święta Buddy-Maidra obrządek uroczysty trwa dwie godziny; kapłani odmawiają modły rytualne, wierni klęcząc szepczą pocichu psalmy buddyjskie, przesuując w palcach długi sznur-różaniec ze 108 perełek. Obrządkom w Belgradzie brak tylko zwykłej muzyki świątyni buddyjskich w Tybecie, którą tworzą długie trąby drewniane oraz dzwonki różnej skali i wielkości. Na utrzymanie świątyni w Belgradzie składają się różne drobne kolonje Kalmuków rozsiane w południowo-wschodniej Europie, a powstałe po exodusie wojsk i emigrantów rosyjskich z Krymu, Syberji, Murmanu.

TARZAN W BUŁGARJI.

Podczas polowań w Gabrowo, w okolicach przelęczy Szyпка (Bułgaria) odkrył jeden z myśliwych wielkie gniazdo na drzewie uplecione z gałęzi osłonięte od niepogody dachem z liści i sitowia. Wdrapano się na drzewo i w gnieździe odnaleziono owłosionego gęsto, podobnego do małpy, stworzenie. Po ściągnięciu broniącego się zaciekle stworzenia, przekonano się, iż jest to zdziczały zupełnie człowiek, który zapomniał już nawet mowy ludzkiej i wydawał tylko pewne dźwięki i okrzyki gardłowe. Jak stwierdzono później, był to przestępca, który w roku 1905 uciekł z więzienia, skrył się w lasach i tam przebywał do tej pory.

SEKTA NIEGOLĄCYCH SIĘ.

W Waldenburg (Niemcy) powstała sekta dążąca do państwa Bożego, która odprawia podczas swoich zebrań obrzędy spirytystyczne. Z pośród przepisów obowiązujących członków tej sekty wyróżnia się swą oryginalnością zakaz używania brzozy i golenia zarostu. Ponieważ sekta jednała sobie coraz więcej zwolenników wśród ludności miejscowej, przeto z nakazu władz została rozwiązana.

NAZWA MIASTA SKŁADAJĄCA SIĘ Z 58-CIU LITER.

Mieszkańcy miasta Llanfair, które ma odwiedzić w tych dniach książę Walji na zaproszenie lorda Anglesey, zwrócili się do księcia z prośbą dość oryginalnej treści. Są oni mianowicie niezadowoleni z nazwy swego miasta i pragnęli mu przywrócić jego nazwę pierwotną. Nazwa ta jednak w pierwotnym jej brzmieniu nie dająca się prawie wymówić, składa się z 58-ciu liter i 19-tu zgłosek. W rozkładzie kolejowym znajduje się coprawda stacja Llanfair pod nazwą zbliżoną już do ideału pierwotnego; brzmi ona mianowicie: Llanfairpröllgwngyll. Dla wypisania całej nazwy w jej brzmieniu pierwotnym potrzebny byłby sztyld długości 7 i pół metra. Jak wygląda ta nazwa w rzeczywistości? Otóż ona: Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwillandisiliogogogogh.

NA CHWAŁĘ BOGA, BROŃ BLIŻNIEGO PROGA!

Tak samo jak z tem hasłem stajemy do boju z marnującym mienie, dobytek, życie i zdrowie ludzkości pożarem; tak samo w czasie tygodnia strażackiego zwracamy się do Szanownego Obywatelstwa miasta Nowego i okolicy z gorącą prośbą, o materialne poparcie nas, w naszej ciężkiej ofiarnej pracy.

Mamy niezłomną nadzieję, że Szanowne Obywatelstwo łaskawie to uwzględni, ofiarując wedle możności pieniężne poparcie. My z naszej strony przyrzekamy za to się sumiennie wywdzięczyć.

Program tygodnia strażackiego

jest następujący:

Od 1—8 października kwesta uliczna połączona ze sprzedażą nalepek.

W biegu tygodnia kwesta domowa.

Na zakończenie w dniu 8-go października o godzinie 7-mej wieczorem

zabawa taneczna

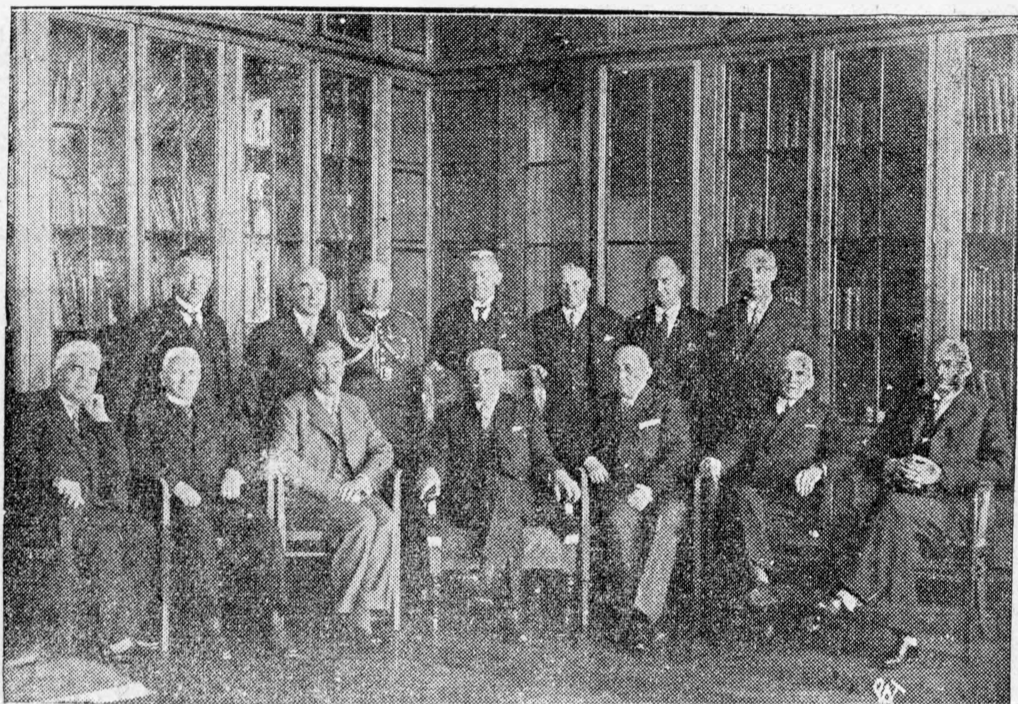
w hotelu „Concordia” z różnemi urozmaiceńiami.

Miejscowy Komitet Tygodnia Strażackiego.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

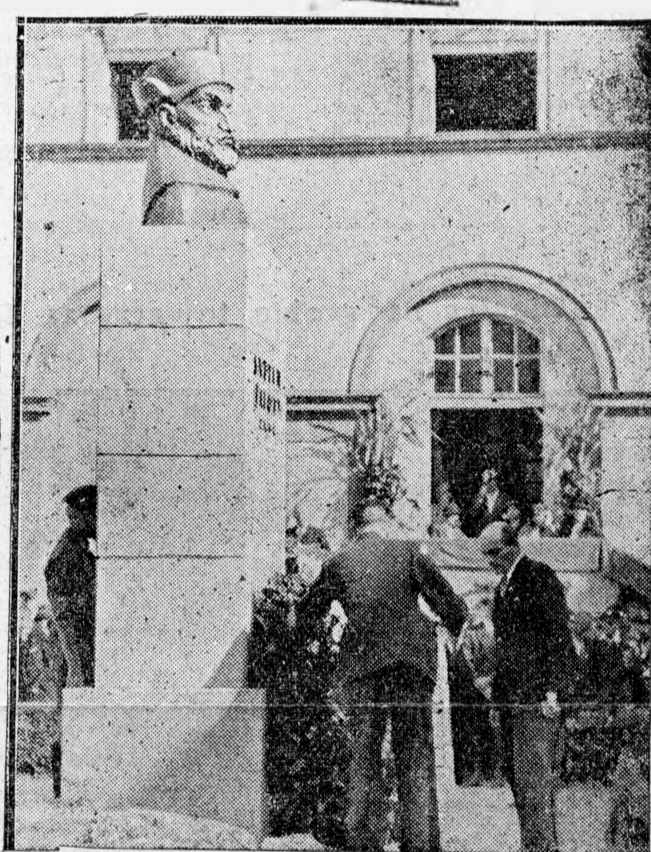
NIEDZIELA, 8 PAŹDZIERNIKA 1933 R.

Pan Prezydent Rzplitej w Chemicznym Instytucie Badawczym

W dniu 28 bm. odbyło się doroczne posiedzenie Kuratorjum oraz Walne Zgromadzenie Chemicznego Instytutu Badawczego. W posiedzeniu Kuratorjum, które odbyło się pod przewodnictwem b. ministra Eugenjusza Kwiatkowskiego, wziął udział Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. I. Mościcki. Na zdjęciu Pan Prezydent R. P. w otoczeniu członków Kuratorjum oraz dyrekcji Chemicznego Instytutu Badawczego.

Pomnik Batorego na dziedzińcu gimn. warszawskiego

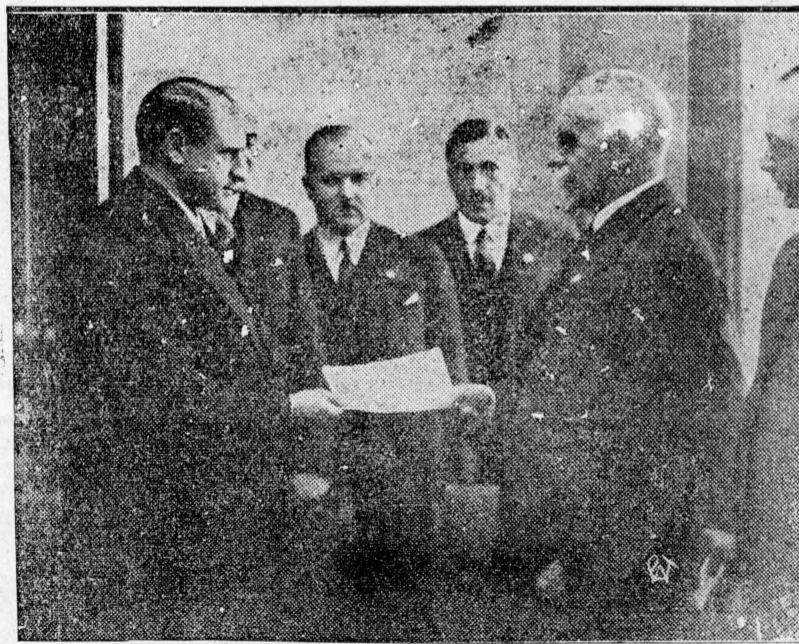
Na dziedzińcu państwowego gimnazjum im. Stefana Batorego, odsłonięty został w obecności Pana Premiera Jędrzejewicza, wiceministra ks. Zongolowicza i innych przedstawicieli władz pomnik króla Stefana Batorego. Pomnik ten dłuta art. rzeźbiarza Szadebega wzniesiony został staraniem wychowanków gimnazjum. Na zdjęciu Pan Premier Jędrzejewicz po akcie odsłonięcia pomnika składa u jego stóp wieniec.

Konferencja Małej Ententy

Trzej mężowie stanu, uczestniczący w konferencji Małej Ententy w Sinaia. Od lewej w pierwszym rzędzie: rumuński minister Spraw Zagranicznych Titulesco, czeskosłowacki minister Spraw Zagr. Benesz i jugosłowiański minister Spraw Zagr. Jewtisz.

Wręczenie dyplomu Bankowi Gospodarstwa Krajowego.

Onegdaj w gmachu Banku Gospodarstwa Krajowego p. min. Stefan Starzyński przyjął delegację lokalnego komitetu obywatelskiego Pożyczki Narodowej Warszawa - Śródmieście w osobach prezesa Władysława Sołtana, starosty Tadeusza Miklaszewskiego i sekretarza Zdzisława Targowskiego, która wręczyła dla B. G. K. p. ministrowi jako wiceprezowski tego Banku, dyplom spełnienia obowiązku obywatelskiego w dowód uznania, iż Bank ten subskrybował jeden z pierwszych Pożyczek Narodową na sumę 2 1/2 miliona złotych. Na zdjęciu moment wręczenia dyplomu

Delegacja polska na kongres F. I. D. A. C.'u w Rabat

Delegacja polska na XIV kongres FIDAC-u z gen. Góreckim na czele, obok sztandaru polskiego na dziedzińcu szkoły, w której odbywały się zebrania kongresu.

Odnaka honorowa L. O. P. P.

Nowa odznaka honorowa L. O. P. P. za zasługi w dziedzinie lotnictwa i obrony przeciwgazowej.

Powrót z manewrów

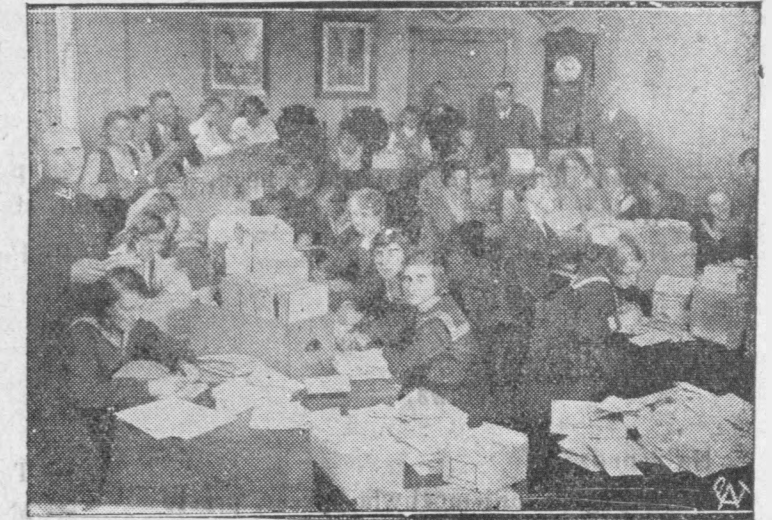
Jeden po drugim wracają pułki z manewrów do swych stałych miejsc postoju, wszędzie serdecznie witane przez ludność. Na zdjęciu spontaniczna owacja na cześć powracającego d. Torunia 83-go p. p.

Przeszkolenie przeciwgazowe w szkołach

Instytut Gazowy w Warszawie urządza w szkołach krótkie wykłady o obronie przeciwgazowej, połączone z pokazami. Na zdjęciu — lekcja zakładania masek przeciwgazowych w jednej ze szkół powszechnych na Pradze.

Rzemiosło pomorskie na Pożyczkę Narodową

Pomorze, szlachetnie współwzornie z innymi województwami, w ścisłym gremjalnym udziale w subskrypcji Pożyczki Narodowej. Rzemiosła pomorskie pośpieszyły na pierwsze wezwanie. Iba Rzemieślnicza w Grudniadu wydrukowała w własnej drukarni odezwę, listy, pocztówki itp. Listy te i odezwę rozdano do każdego warsztatu rzemieślniczego na Pomorzu. W olbrzymiej ekspedycji powyższych druków wzięły udział wszystkie szkoły, rzemieślniczej, które samowolnie zaoferowały się do pracy dla osiągnięcia pełnego sukcesu Pożyczki Narodowej wśród rzemiosła. Ilustracja przedstawia uczeni e rzemieślnicze przy pracy.

Wieniec na grobie towarzysza lotu

Przybyli do Warszawy płk. Filipowicz, szef departamentu lotnictwa cywilnego w Ministerstwie Komunikacji, złożył wieniec na grobie swego towarzysza lotu śp. kpt. Leconieńskiego. Na zdjęciu moment składania wienca. Obok dyr. Filipowicza kpt. Piatkowski (nachylony). Na lewo — żona dyr. Filipowicza. Na wieniec wstęga z napisem: „Drogiemu Koleździe — Filipowicz”.

Z Teatru Letniego w Warszawie

Panie Lubińska i P. Relewicz Ziemblińska w jednej ze scen nowowystawionej w Teatrze Letnim komedji Vebera i Marsisa p. t. „Spódniczka czy toga?”.

Pruska Rada Państwa w nowej siedzibie

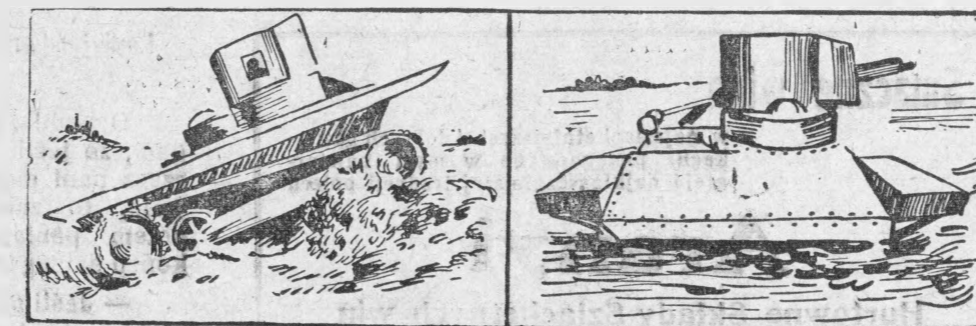

Uroczyste otwarcie pruskiej Rady Państwa w nowej auli Uniwersytetu berlińskiego. Na mównicy premier pruski Goering.

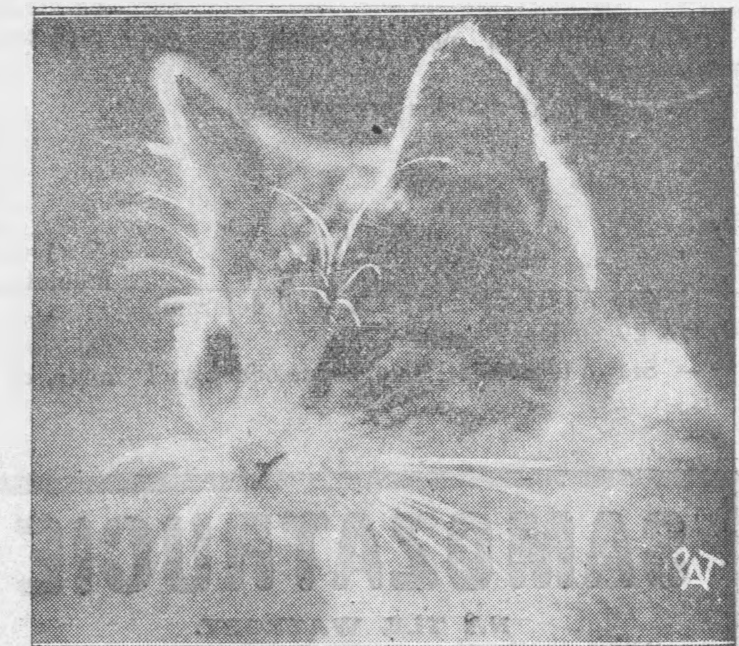

(Z lewej) Czyn godny na śladowania. Inżynier Stanisław Kłobski z Warszawy złożył na ręce Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej p. min. Stefana Starzyńskiego na cele Pożyczki Narodowej 4.655 rubli złotych w 6-ciu rublowych monetach. Na zdjęciu p. inż. Kłobski na audjencji u p. min. Starzyńskiego (z lewej).

Mocarstwa przygotowują się do... powszechnego rozbrojenia

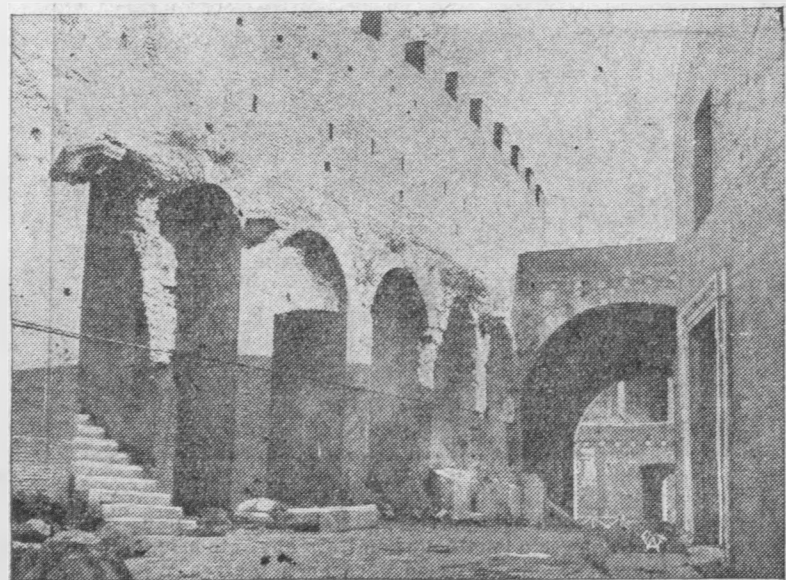

Rycina nasza przedstawia nowy angielski typ tanków, które poruszają się z równą swobodą na lądzie i wodzie.

Marzenie o myszy

Ze starożytnego Rzymu

Jeden z mało znanych zabytków Rzymu. Dawna rzymska ulica Tiburtina, gdzie za czasów Trajana mieściły się sklepy z produktami kolonialnymi. U góry fragment średnio-wiecznej fortecy, zbudowanej przez ród Gaetanich.

(Z prawej)

Przed mikrofonem

Para młodych i urodziwych artystów amerykańskich Lili Heyn i Erwin Sturart w jednym z ostatnich filmów.

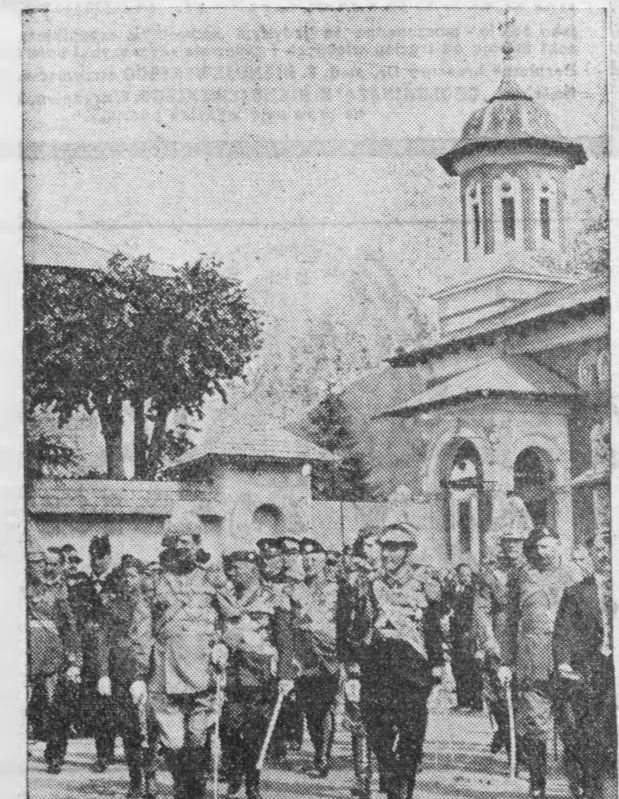
Król Aleksander jugosłowiański w Rumunji

Do Sinaia, letniej rezydencji króla rumuńskiego przybył król jugosłowiański Aleksander, w celu wzięcia udziału w obchodzie 50-lecia pałacu królewskiego, oraz w uroczystości odsłonięcia pomnika króla Karola I i jego małżonki. Na zdjęciu król Karol II (z lewej), król Aleksander, w. ks. Mikołaj (za królem Aleksandrem) po wyjściu z monasteru Sinaia.

(Z lewej strony)

50-lecie zamku królewskiego w Sinaia

Zamek królewski Pelesz w Sinaia w Rumunji obchodził w tych dniach 50-lecie swego istnienia. Na uroczystościach, które się odbyły z tej okazji był obecny król Jugosłowiański Aleksander.

HUMOR

Miara.

- Proszę butelkę kwasu siarczanego.
- Wiele?
- Na dwie osoby.

Cnotliwa.

Na schadzce:
 — Niepogoda uniemożliwia spacer, przeto może pójdziemy do kina?
 O, nie! woła panienska — Wiem ja co to znaczy. Zechcesz pan pewnie się zablisko i zaczniesz sobie pozwalać na zuchwałe karesy.
 — Broń Boże! — zaręcza młodzieniec — Nie uczynię tego, choćby ze względu na siedzących w tyle.
 — Możemy przecież się w ostatnim rzędzie! — proponuje panienska.

Najlepsza pora.

Kiedy najlepsza pora zrywania owoców, powiedzże Janku?
 — Wtedy, kiedy pies przywiązany.

Słowo uczciwości.

— Czy oddałbyś portfel z 1000 dolarami, gdybyś go znalazł na ulicy?
 — Słowo uczciwości dają, że nie oddałbym!

Dwuznaczny gniew.

— Pani jest tak uroczą, że postanowiłem, zanim stąd wyjdę, pocałować panią.
 — Panie, proszę wyjść natychmiast!

Lekcja poglądowa.

— Tatusiu, co to jest monolog?
 — Monolog?... Hm.. Widzisz, jakby ci tu wytłomaczyć? Kiedy przemawiamy się o coś z mamusią, to, to... właśnie jest monolog!

Na raty.

Ile razy dałeś pan w twarz oskarżycielowi?
 — Raz, panie sędzio.
 — On twierdzi, że pięć razy.
 — O nie, dostał raz tylko, ale z uwagi na słaby jego organizm rozłożyłem mu to na pięć rat.

Sposób.

Lekarz: — Łaskawa pani raczy wziąć termometr pod język i zamknąć usta.
 Mąż: (po dziesięciu minutach bezwzględnej ciszy) — Ile kosztuje ten pański termometr, doktorze?

U dentysty.

Dentysta sadza pacjenta, zakłada obcęgi i pociąga. Ale ząb wyslizguje się.
 — Widzi pan powiada mu — Tak nie dołącznie rwano zęby przed dziesięcioma laty. Za drugim razem łamie ząb.
 W ten sposób rwie mój konkurent! — powiada — A tak rwę ja! — dodaje z godnością, gdy mu się na koniec udało.

W sądzie.

Czemużeś pan skradł zegarek?
 — Ano! Szedłem sobie, panie sędzio. Zegarek szedł także. Myślę tedy... możebyśmy poszli razem.

Rezultat.

Jubiler (do jubilera): — Jak sądzisz? Czy ogłoszenia dają jakiś rezultat?
 — Oczywiście. Przedwczoraj dałem ogłoszenie, że potrzebuję dozorca nocnego, a wczoraj okradziono mnie.

Dobry budzik.

Czy to dobry budzik? Czy można mu zaufać? — pyta nabywca.
 — Najzupełniej! Gdyby [atoli czasem zawiódł, wystarczy wstać i potrząść zlekką a zacznie natychmiast terczyć jak szalony.

Lepiej odwrotnie.

O pan! Przysięgam, że jeśli wybierzesz pani mego rywala, to zabiję go, potem panią, a w końcu samego siebie.
 — Jeśli panu nie zależy na tym porządku rzeczy, to wolałabym odwrotnie.

Spryciarz.

Chłop przyszedł do adwokata i opowiedział mu pewną sprawę.

— Doskonale! — oświadczył adwokat — Oddaj mi pan to, a wygramy napewno.
 — Wygramy?
 — Nie ulega wątpliwości!
 — A więc dam pokój, — zdecydował chłop — gdyż to com mówił, dotyczy mego przeciwnika.

SAMOZATRUCIE
 NA TŁE WĄTROBY.

SAMOZATRUCIE bywa przyczyną wielu dotęgliwości (ból artretyczny, łapanie w kościach, bóle i zawroty głowy, wzdęcia, odbijanie, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy, zmarszczki i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, podenerwowanie i bezsenność, nerwowe bicie serca, mdłości, język obłożony). TRUCIZNY wewnętrzne, wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm i przyspieszają starość. Choroby z samozatrucia i złej przemiany materii LECZA NIE LEKARSTWA A KREW CZYSTĄ. Wątroba i nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. Najracjonalniejszą i zgodną z naturą kuracją jest unormowanie czynności wątroby i nerek. 20-letnie doświadczenie i najwyższe odzyszczenia wykazały że zioła lecznicze „CHOLEKINAZA” H. Niemojewskiego jako źródło - moczopędne są jedynym naturalnym czynnikiem odciażającym soki ustroju od trucizn własnych i zapewniającym szybki powrót do zdrowia. Bezpłatne broszury Dr. med. T. NIEMOJEWSKIEGO otrzymać można w labor. fiz.-chem. „CHOLEKINAZA” H. NIEMOJEWSKIEGO, Warszawa, N.-Świat 5-(D) na prowincję wysyłka pocztą.

Smaczne wina

w najszlachetniejszych i dobrych gatunkach, pielęgnowane w myśl najstarszej i najklasycznej tradycji poleca

Aranyi

Hurtowne Składy Szlachetnych win
KRAKÓW, MOSTOWA 10.

- CENY NISKIE -

Kto raz skosztuje nasze wina, innych już żądać nie będzie nigdy.

Wina pochodzą z słynnych winnic Tolcsva-Mad-Tokay.

MODY MĘSKIE
„Elegant”
MUNDURY
Jarocin, ul. Paderewskiego.

Ratajcie zdrowie

Najbardziej światowe powagi lekarzkie stwierdziły, że 75 procent chorób powstaje z powodu obstrukcji.

Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najgroźniejszych chorób, zanieczyszczenia krwi i tworzy złą przemienną materię.

Styne od 45 lat w całym świecie Zioła z gór Marcu Dr. Lauera jak to stwierdził prof. Berlin, Uniwersytetu Dr. Martin, Dr. Hochhaetter i wielu innych wybitnych lekarzy, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję (zatwardzenie), są dobrym środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

Zioła z gór Marcu Dr. Lauera usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

Zioła z gór Marcu Dr. Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższym odznaczeniem i złot. medalami w Badeniu, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach. — Tysiące podziękowań otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych.

Cena 1/2 pudełka zł 1.50, podw. pudełko zł 2.50. Sprzedaż w aptekach i składach sp.